

"دستورالعمل مصرف بذور فرآوری شده کلزا"

(ضدعفونی با سموم کروزر یا گائوچو و کاربوکسین تیرام و پوشش دار نمودن)

مزارع پایلوت حفظ نباتات کلزا

سال زراعی ۹۶-۱۳۹۵

۱- پیرو نامه شماره ۱۲۱۵۳/۷۱۰ مورخه ۹۵/۶/۲۱ دفتر دانه های روغنی، تهیه و تکثیر شناسنامه مزارع پایلوت حفظ نباتات کلزای استانهای ذیربط و **یادداشت برداری صرفاً جهت ۲۰ درصد مزارع پایلوت شهرستانهای تابعه و لزوماً اعلام عملکرد در واحد سطح (راندمان) تمامی مزارع پایلوت کلزا، تحت عنوان "دفتر ثبت اطلاعات فنی مزارع پایلوت حفظ نباتات کلزا" انجام گردیده و نسبت به تکمیل آنها در مراحل مختلف رشد کلزا و اعلام نتایج مزارع فوق الذکر پس از برداشت محصول به دفتر طرح دانه های روغنی اقدام شود.**

۲- با توجه به اهمیت نظارت و بررسی پروژه مزارع پایلوت بذور فرآوری شده کلزا و نتایج حاصله، رعایت نکات فنی زیر مورد توجه قرار گیرد:

الف- به منظور نظارت و بررسی بهتر و بیشتر نتایج حاصله، ترجیحاً اجرای پایلوت مصرف بذور فرآوری شده کلزا (ضدعفونی با سموم کروزر یا گائوچو) در مزارعی انجام پذیرد که از علفکش بوتیزان استار نیز استفاده گردیده است.

ب- پایلوت بذور فرآوری شده کلزا ترجیحاً در مزارع کشاورزان کلزاکار پیشرو اجرا گردد. کشاورزان مورد نظر دارای امکانات لازم به لحاظ تأمین منابع آب و سایر نهاده های زراعی باشند.

ج- پایلوت بذور فرآوری شده فوق در مزارع کشاورزانی اجرا گردد که مشکل خسارت و تراکم آفات اوایل فصل مانند: کک کلزا (سوسک های کک مانند) در مزارع آنان بالا باشد.

"دستورالعمل کنترل و مبارزه شیمیایی با آفات مزارع کلزا"

نام آفت: شته مومی کلم *Brevicoryne brassicae*

این آفت در بیشتر مناطق کلزاکاری ایران با شدت های متفاوت وجود دارد. در صورت مساعد بودن هوا (گرم و خشک) بایستی چند بار (حداقل ۲ بار) در هفته جمعیت و خسارت احتمالی آفت بررسی شود. لازم به ذکر است که در ابتدا تراکم شته ها معمولاً در حاشیه مزارع بالاتر بوده و بتدریج به کل مزرعه پراکنده میشوند. بنابراین می توان با تمهیداتی نظیر آبیاری بارانی و کانون کوبی و سمپاشی به موقع مزارع از خسارت آفت به کل مزرعه جلوگیری نمود. حساسترین مراحل آلودگی کلزا به شته مومی مرحله روزت گیاه (۴ تا ۶ برگی)، تشکیل ساقه، تشکیل غنچه و تشکیل غلافهای اولیه است. در صورت نیاز به سمپاشی می توان کل مزرعه را با شته کشهای اختصاصی از قبیل: پریمور به مقدار ۷/۰ لیتر در هزار، کونفیدور (ایمیداکلوپراید) به مقدار ۵/۰ در هزار و یا فلونیکامید به مقدار ۲ در هزار که برای سایر حشرات کم خطر هستند، سمپاشی نمود.

نام آفت: سوسک های کک مانند یا کک کلزا

دو گونه از این کک ها به نامهای *Phyllotreta corrugate* و *Phylliodes persicae* دارای بیشترین جمعیت در مزارع بوده و به کلزا صدمه می رسانند. در صورت عدم ضدعفونی (ضدعفونی بذر با سم گائوجو و کروزر به ترتیب به میزان ۱۲-۱۴ گرم و ۷-۱۰ میلی لیتر [سی سی] در یک کیلوگرم بذر کلزا قبلاً توصیه شده است) و در صورت مشاهده جمعیت و خسارت آفت کک کلزا، سمپاشی با استفاده از حشره کشهای دیازینون (Ec60%) به مقدار یک در هزار و کونفیدور (ایمیداکلوپراید 35% Sc) به مقدار ۵/۰ در هزار مؤثر بوده و جمعیت آفت را تا حد قابل ملاحظه ای کاهش خواهد داد. این سمپاشی باید زمانی صورت گیرد که کک ها در حال تغذیه از کوتیلدونهای کلزا (برگهای لپه ای) هستند.

نام آفت: زنبور برگخوار کلزا: *Athaha rosae*

در صورت عدم ضدعفونی بذر کلزا و وجود گزارشهای کارشناسی، فقط با یک نوبت سمپاشی در اوایل صبح و یا عصر با سموم فسفره متداول نظیر دیازینون (Ec60%) بمقدار ۱ در هزار، فوزالون (۳۵٪) بمقدار ۵/۱ در هزار و مالاتیون بمقدار ۲ در هزار قابل توصیه است.

نام آفت: سوسک کرده خوار *Meligethes aeneus*

به دلیل مصادف بودن ظهور حشرات کامل کرده خوار با فعالیت سایر حشرات کرده افشان به خصوص زنبور عسل به هیچ وجه سمپاشی در مرحله گل نباید صورت گیرد. چنانچه آفت به دلایل شرایط آب و هوایی قبل از باز شدن گلها ظاهر شده و به غنچه های گل حمله نماید، کنترل شیمیایی با استفاده از یکی از حشره کشهای مجاز نظیر بیسکابا به مقدار ۱ در هزار، دیازینون (Ec60%) به مقدار ۱ در هزار و کونفیدور (ایمیداکلوپراید) بمقدار ۵/۰ در هزار قابل توصیه است.

نام آفت: سرخرطومی های کلزا *Ceutorhynchus spp.*

سرخرطومی های کلزا از آفات اندامهای رویشی در مزارع کلزا محسوب می شوند. خسارت اصلی در اثر تغذیه لاروها از داخل رگبرگهای اصلی، دمبرگ برگهای پایینی و یا از ناحیه طوقه و ساقه حادث می شود. در صورت مشاهده حشرات کامل و وقوع تخمیریزی آنها روی بیش از ۲۰ درصد بوته های کلزا، با نظر کارشناسان منطقه با یکی از سموم حشره کش نظیر دورسبان (کلریپیفوس) به مقدار ۵/۱ تا ۲ در هزار، کونفیدور (ایمیداکلوپراید) به مقدار ۵/۰ در هزار و دیازینون به مقدار ۱ در هزار میتوان اقدام به کنترل شیمیایی نمود.

نام آفت: پرندهگان

در بعضی از سالها، پرندهگان بویژه چکاوک کاکلی در استانهای شمالی کشور خسارت لکه ای به مزارع کلزا وارد می نماید. این پرندهگان بیشتر در مرحله گیاهچه کلزا تغذیه می نماید. برای کنترل این آفت کنترل شیمیایی توصیه نمی شود ولی با استفاده از افراد گنجشک پران، دورکننده های صوتی، شیمیایی و نوارهای آلومینیومی و تفتنگهای ساچمه ای می توان خسارت پرندهگان را تا حدودی کاهش داد.